

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șasea)

3 martie 2022 *

„Trimitere preliminară – Recunoașterea calificărilor profesionale – Directiva 2005/36/CE – Domeniu de aplicare – Condiții de obținere a dreptului de exercitare autonomă a profesiei de medic în statul membru gazdă – Diplomă eliberată în statul membru de origine – Limitare a dreptului de a exercita profesia de medic la o perioadă de trei ani – Supraveghere de către un medic autorizat și realizare concomitentă a formării specializate de trei ani în medicină generală – Articolele 45 și 49 TFUE”

În cauza C-634/20,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă, Finlanda), prin decizia din 25 noiembrie 2020, primită de Curte la 25 noiembrie 2020, în procedura inițiată de

A

cu participarea

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta ja valvontavirasto,

CURTEA (Camera a șasea),

compusă din doamna I. Ziemele, președintă de cameră, domnul L. Bay Larsen (raportor), vicepreședinte al Curții, și domnul A. Kumin, judecător,

avocat general: domnul A. Rantos,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru guvernul finlandez, de M. Pere, în calitate de agent;
- pentru guvernul norvegian, de I. Meinich, K. S. Borge și T. Sunde, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de M. Huttunen, L. Armati și T. Sevón, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: finlandeza.

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolelor 45 și 49 TFUE.
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei proceduri inițiate de A cu privire la decizia Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Oficiul de autorizare și supraveghere în materie socială și sanitară, Finlanda) (denumit în continuare „Valvira”) de a acorda lui A dreptul de a exercita în Finlanda, pentru o perioadă de trei ani, profesia de medic în calitate de profesionist autorizat, sub îndrumarea și supravegherea unui medic autorizat și abilitat să exercite această profesie în mod autonom.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Articolul 1 din Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale (JO 2005, L 255, p. 22, Ediție specială, 05/vol. 8, p. 3), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2013/55/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 (JO 2013, L 354, p. 132) (denumită în continuare „Directiva 2005/36”), intitulat „Obiectul”, prevede:

„Prezenta directivă stabilește normele conform cărora un stat membru care condiționează accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia, pe teritoriul său, de posesia anumitor calificări profesionale (denumit în continuare «stat membru gazdă») recunoaște, pentru accesul la această profesie și exercitarea acesteia, calificările profesionale obținute în unul sau mai multe dintre celelalte state membre (denumite în continuare «state membre de origine») și care permit titularului respectivelor calificări să exercite aceeași profesie în respectivul sau respectivele state membre.

Prezenta directivă stabilește de asemenea norme referitoare la accesul parțial la o profesie reglementată și recunoașterea stagiilor profesionale desfășurate într-un alt stat membru.”

- 4 Articolul 4 din această directivă, intitulat „Efectele recunoașterii”, prevede la alineatul (1) că „[r]ecunoașterea calificărilor profesionale de către statul membru gazdă permite beneficiarilor să aibă acces, în respectivul stat membru, la aceeași profesie ca cea pentru care sunt calificați în statul membru de origine și să o exercite în statul membru gazdă în aceleași condiții ca și resortisanții acestuia”.

- 5 Articolul 10 din directiva menționată, intitulat „Domeniul de aplicare” și care face parte din capitolul I din aceasta, referitor la sistemul general de recunoaștere a calificărilor, prevede la litera (b):

„Prezentul capitol se aplică tuturor profesiilor care nu sunt reglementate de capitolele II și III din prezentul titlu, precum și în cazurile următoare, în care solicitantul, dintr-un motiv special și excepțional, nu îndeplinește condițiile prevăzute în respectivele capitole:

[...]

(b) pentru medicii care au o formare de bază, medicii specialiști, asistenții medicali generaliști, medicii dentiști, medicii dentiști specialiști, medicii veterinari, moașele, farmaciștii și arhitecții, în cazul în care migrantul nu îndeplinește condițiile de practică profesională efectivă și legală prevăzute la articolele 23, 27, 33, 37, 39, 43 și 49”.

- 6 Articolul 13 din Directiva 2005/36, intitulat „Condiții de recunoaștere”, prevede la alineatul (1) primul paragraf:

„Atunci când, într-un stat membru gazdă, accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia este condiționat(ă) de deținerea unor calificări profesionale determinate, autoritatea competentă a respectivului stat membru acordă solicitanților accesul la respectiva profesie și dreptul de exercitare a acesteia, în aceleași condiții ca cele pentru resortisanții săi, dacă aceștia dețin un atestat de competență sau titlul de calificare menționat la articolul 11, prevăzut de un alt stat membru pentru a avea acces la aceeași profesie sau pentru a o exercita pe teritoriul său.”

- 7 Figurând în titlul III capitolul III din această directivă, acesta din urmă referindu-se la „[r]ecunoaștere pe baza coordonării condițiilor minime de formare”, articolul 21 din directiva menționată, intitulat „Principiul recunoașterii automate”, prevede la alineatul (1):

„Fiecare stat membru recunoaște calificările de medic, care permit accesul la activitățile profesionale de medic cu formare de bază și medic specialist, precum și calificările de asistent medical generalist, de medic dentist, de medic dentist specialist, de medic veterinar, de farmacist și de arhitect, prevăzute în anexa V punctele 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 și 5.7.1, care îndeplinesc condițiile minime de formare prevăzute la articolele 24, 25, 31, 34, 35, 38, 44 și 46 și le conferă, în ceea ce privește accesul la activitățile profesionale și exercitarea acestora, același efect pe teritoriul său ca și titlurilor de calificare pe care le eliberează el însuși.

Respectivele titluri de formare trebuie eliberate de către organismele competente ale statelor membre și însoțite, după caz, de certificatele prevăzute în anexa V punctele 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 și 5.7.1.

[...]”

- 8 Punctul 5.1.1 din anexa V la Directiva 2005/36, în ceea ce privește titlurile de calificare de bază în medicină în Regatul Unit, are următorul cuprins:

„Țara	Titlul de calificare	Organismul care eliberează titlul de calificare	Certificatul care însoțește titlul de calificare	Data de referință
United Kingdom	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20 decembrie 1976”

- 9 Potrivit articolului 55a din această directivă, intitulat „Recunoașterea stagiului profesional”:

„(1) Dacă accesul la o profesie reglementată în statul membru de origine este condiționat de efectuarea unui stagiu profesional, autoritatea competentă a statului membru de origine recunoaște stagiile profesionale efectuate într-un alt stat membru, atunci când analizează o cerere de autorizare a exercitării profesiei reglementate, cu condiția ca stagiul să fie în acord cu orientările publicate menționate la alineatul (2) și ia în considerare stagiile profesionale efectuate într-o țară terță. Statele membre pot stabili însă, în legislația națională, o limită rezonabilă privind durata părții din stagiul profesional care se poate desfășura în străinătate.

(2) Recunoașterea stagiului profesional nu înlocuiește nicio cerință instituită pentru promovarea unui examen în vederea obținerii accesului la profesia în cauză. Autoritățile competente publică orientări cu privire la organizarea și recunoașterea stagiilor profesionale efectuate într-un alt stat membru sau într-o țară terță, în special cu privire la rolul supraveghetorului stagiului profesional.”

Dreptul finlandez

- 10 În temeiul articolului 6a primul paragraf din laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994, ammattihenkilölaki) [Legea privind cadrele medicale (559/1994)], astfel cum era în vigoare la data relevantă în cadrul litigiului principal, Valvira acordă, la cerere și în condițiile pe care le stabilește, dreptul de a exercita în Finlanda profesia de medic în calitate de profesionist autorizat în acest scop, sub îndrumarea și supravegherea unui profesionist autorizat și abilitat să exercite această profesie în mod autonom, într-o instituție sanitară, unei persoane care a început studiile de medicină înainte de 1 ianuarie 2012 într-un stat al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European (SEE) în care dreptul de a exercita profesia de medic este condiționat, după obținerea diplomei, de efectuarea unui stagiu profesional și care a obținut diploma care atestă formarea medicală de bază în acel stat. Dreptul de exercitare a acestei profesii se acordă pentru o perioadă de trei ani.
- 11 Potrivit articolului 6a al doilea paragraf din Legea privind cadrele medicale (559/1994), atunci când solicitantul a exercitat activitățile de medic pe durata prevăzută la articolul 6a primul paragraf din această lege conformându-se condițiilor stabilite de Valvira, acesta acordă solicitantului, la cerere, dreptul de a exercita profesia de medic în Finlanda în mod autonom. Pentru un motiv justificat, Valvira poate prelungi perioada de trei ani prevăzută la articolul 6a primul paragraf menționat.

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 12 A și-a început studiile de medicină în cursul anului 2008 la Universitatea din Edinburgh (Regatul Unit). La 6 iulie 2013, aceasta a obținut un *Bachelor of Medicine and Bachelor of Surgery*, diplomă care atestă o formare medicală de bază.
- 13 Diploma obținută de A corespunde titlului de calificare vizat, în ceea ce privește Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, de punctul 5.1.1 din anexa V la Directiva 2005/36.
- 14 A dispunea de un drept restrâns de a exercita profesia de medic în Regatul Unit în temeiul diplomei sale de absolvire a unei formări medicale de bază. Aceasta era înscrisă în registrul ținut de autoritatea Regatului Unit competentă în materie, și anume General Medical Council

(Colegiul General al Medicilor), la rubrica „*provisionally registered doctor with a licence to practise*” (medic înscris provizoriu cu o licență de practică). Aceasta era autorizată să lucreze în cadrul unui program postuniversitar.

- 15 După obținerea diplomei care atestă o formare medicală de bază, A s-a întors în Finlanda. În acest context, aceasta a solicitat acolo de la Valvira, pe baza diplomei sale obținute în Regatul Unit, dreptul de a exercita în Finlanda profesia de medic în calitate de profesionist autorizat. Cu toate acestea, ea nu a prezentat certificatul (*Certificate of experience*) care însoțește titlul de calificare avut în vedere, în ceea ce privește Regatul Unit, la punctul 5.1.1 din anexa V la Directiva 2005/36, certificat care condiționează, în Regatul Unit, dreptul de a exercita deplin profesia de medic.
- 16 Întrucât A nu dispunea de acest certificat, Valvira i-a propus să continue examinarea cererii sale de autorizare ca medic în temeiul unei autorizații pe durată determinată. A și-a exprimat acordul în acest sens. Potrivit Valvira, pentru a obține dreptul de a exercita profesia de medic în mod autonom în Finlanda, A dispunea de două opțiuni. Pe de o parte, aceasta putea să efectueze, pentru o perioadă de trei ani, un stagiu profesional în Finlanda în conformitate cu orientările Regatului Unit și să solicite recunoașterea acestui stagiului, în temeiul articolului 55a din Directiva 2005/36, la autoritatea competentă din Regatul Unit, pentru a putea solicita ulterior în Finlanda dreptul de a exercita profesia de medic în temeiul sistemului de recunoaștere automată prevăzut de această directivă. Pe de altă parte, aceasta putea urma, în Finlanda, formarea specifică în medicină generală pentru o perioadă de trei ani. A a ales a doua opțiune, care nu conduce, în celelalte state ale Uniunii sau ale SEE, la recunoașterea automată a calificărilor profesionale de medic, în sensul Directivei 2005/36.
- 17 Prin decizia din 3 noiembrie 2016, Valvira i-a acordat lui A dreptul de a exercita în Finlanda, pentru o perioadă de trei ani, între 2 noiembrie 2016 și 2 noiembrie 2019, profesia de medic în calitate de profesionist autorizat, sub îndrumarea și supravegherea unui medic autorizat și abilitat să exercite această profesie în mod autonom. A fost autorizată să exercite profesia de medic în această perioadă numai cu condiția să urmeze în Finlanda formarea specifică în medicină generală cu o durată de trei ani.
- 18 Prin decizia din 4 mai 2017, Valvira a respins reclamația formulată de A. Potrivit motivelor acestei decizii, lui A i s-a acordat dreptul de a exercita profesia de medic în temeiul articolului 6a din Legea privind cadrele medicale (559/1994) într-o situație în care nu dispunea de certificatul prevăzut la punctul 5.1.1 din anexa V la Directiva 2005/36.
- 19 Acțiunea în anulare a deciziei menționate formulată la Helsingin hallinto-oikeus (Tribunalul Administrativ din Helsinki, Finlanda) a fost respinsă, prin decizia din 5 decembrie 2017, pentru motivul că, în primul rând, nu era posibilă o recunoaștere automată în temeiul Directivei 2005/36 întrucât A nu prezentase certificatul avut în vedere, în ceea ce privește Regatul Unit, la punctul 5.1.1 din anexa V la această directivă, în al doilea rând, nici sistemul general de recunoaștere a titlurilor de calificare nu era aplicabil întrucât A nu obținuse o diplomă care să ateste absolvirea unei formări medicale de bază înainte de data de referință definită la punctul 5.1.1 menționat, și anume 20 decembrie 1976, și, în al treilea rând, A nu ar putea beneficia într-un alt stat membru al Uniunii de un drept mai avantajos decât cel acordat în statul membru de origine. Prin urmare, Valvira ar fi fost îndreptățit să îi acorde lui A un drept restrâns de a exercita profesia de medic, sub îndrumarea și supravegherea unui alt medic autorizat care să fie abilitat să exercite această profesie în mod autonom.

- 20 În fața Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă, Finlanda), A susține că examinarea cererii sale de recunoaștere a diplomei care atestă o formare medicală de bază obținute în alt stat membru trebuie să se efectueze, în cazul în care condițiile de recunoaștere automată nu ar fi îndeplinite, în temeiul dispozițiilor sistemului general de recunoaștere prevăzut de Directiva 2005/36. În această privință, Valvira ar fi trebuit să procedeze la o comparare individuală a diplomei care atestă formarea medicală de bază pe care a obținut-o în Regatul Unit cu diploma finlandeză care atestă o asemenea formare. Astfel, dreptul Uniunii s-ar opune ca acordarea unui drept autonom de exercitare a profesiei să fie subordonată unei perioade de supraveghere de trei ani, dacă nu se demonstrează existența unor diferențe esențiale necompensate în raport cu cerințele naționale.
- 21 La 1 noiembrie 2019, Valvira i-a acordat lui A dreptul de a exercita în Finlanda profesia de medic în mod autonom ca profesionist autorizat. A nu s-a desistat însă de recursul său în fața Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă).
- 22 Această instanță consideră că Valvira nu era obligat, în temeiul Directivei 2005/36, să compare diplomele care atestă formarea medicală de bază, astfel cum sunt eliberate în Finlanda și în Regatul Unit, întrucât A nu a îndeplinit condițiile prevăzute de sistemul de recunoaștere automată aplicabil profesiei de medic și nici pe cele prevăzute de sistemul general de recunoaștere a calificărilor profesionale. Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) ridică totuși problema dacă o astfel de obligație poate decurge din articolele 45 și 49 TFUE.
- 23 În aceste condiții, Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Ținând seama de principiul proporționalității, articolul 45 sau 49 TFUE trebuie să fie interpretat în sensul că se opune ca autoritatea competentă dintr-un stat membru gazdă, întemeindu-se pe legislația națională, să acorde unei persoane dreptul de a exercita profesia de medic pentru o durată determinată de trei ani și sub rezerva că aceasta poate să își desfășoare activitatea numai sub îndrumarea și sub supravegherea unui medic autorizat să exercite o profesie independentă, fiind obligată ca, în aceeași perioadă, să absolute o formare specifică de trei ani în medicină generală, în vederea obținerii autorizației de a exercita în mod independent profesia de medic, având în vedere că:

- a) persoana a absolvit o formare de bază în medicină în statul membru de origine, însă, atunci când a depus cererea de recunoaștere a calificării profesionale în statul membru gazdă, nu a putut prezenta un certificat privind efectuarea unui stagiu profesional cu o durată de un an, impus în statul membru de origine drept condiție suplimentară a calificării profesionale;
- b) ținând seama de articolul 55a din Directiva 2005/36, persoanei i s-a oferit în statul membru gazdă, ca alternativă prioritară, neacceptată de ea, posibilitatea de a absolvi în statul membru gazdă, în cursul unei perioade de trei ani, un stagiu profesional în conformitate cu orientările statului membru de origine și de a solicita recunoașterea acestuia din partea autorității competente din statul membru de origine, pentru a putea, ulterior, solicita din nou, în statul membru gazdă, dreptul de a exercita profesia de medic în temeiul sistemului de recunoaștere automată prevăzut de directivă;

c) obiectivul reglementărilor naționale ale statului membru gazdă este de a crește siguranța pacienților, precum și calitatea serviciilor medicale, asigurând că profesioniștii din domeniul sănătății dispun de formarea necesară activității lor profesionale, de alte calificări profesionale suficiente și de celelalte competențe impuse de activitatea profesională?”

Cu privire la admisibilitatea cererii de decizie preliminară

- 24 Astfel cum s-a arătat la punctul 21 din prezenta hotărâre, A, deși a fost autorizată între timp să exercite în Finlanda profesia de medic în mod autonom, nu s-a desistat de recursul său în fața Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă), care apreciază că soluționarea litigiului necesită să se răspundă la o întrebare privind interpretarea dreptului Uniunii.
- 25 Sesizată cu o cerere de lămuriri în această privință, instanța de trimitere a precizat că, potrivit unei jurisprudențe naționale constante, un recurs nu este respins ca inadmisibil pentru motivul că, într-o cauză, nu mai este posibil, din cauza trecerii timpului sau pentru un alt motiv, să se anuleze o decizie a unei autorități după ce nelegalitatea acestei decizii a fost constatată. Instanța de trimitere a arătat, cu titlu de exemplu, că, dacă, într-o cauză, a fost obținută autorizația solicitată, Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă) va decide cu privire la motivele de recurs și se va pronunța astfel cu privire la eventuala nelegalitate a deciziei inițiale, precum și asupra celei a hallinto-oikeus (Tribunalul Administrativ). În plus, instanța de trimitere a arătat că, potrivit dreptului național al răspunderii delictuale, obligarea la daune interese ca urmare a nelegalității unei decizii a unei autorități impune ca nelegalitatea să fie mai întâi constatată separat printr-o decizie definitivă.
- 26 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, procedura instituită prin articolul 267 TFUE este un instrument de cooperare între Curte și instanțele naționale, cu ajutorul căruia Curtea furnizează acestora din urmă elementele de interpretare a dreptului Uniunii care le sunt necesare pentru soluționarea litigiilor pe care urmează să le soluționeze [a se vedea Hotărârea din 6 iunie 2013, MA și alții, C-648/11, EU:C:2013:367, punctul 36, precum și Ordonanța din 1 septembrie 2021, OKR (Trimitere preliminară efectuată de reprezentantul unui notar), C-387/20, EU:C:2021:751, punctul 20 și jurisprudența citată].
- 27 Întrebările referitoare la interpretarea dreptului Uniunii adresate de instanța națională în cadrul normativ și factual pe care îl definește sub propria răspundere și a cărei exactitate Curtea nu are competența să o verifice beneficiază de o prezumție de relevanță. Curtea poate refuza să statueze asupra unei cereri de decizie preliminară formulate de o instanță națională numai dacă este evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică ori atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt sau de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care i-au fost adresate (Hotărârea din 6 iunie 2013, MA și alții, C-648/11, EU:C:2013:367, punctul 37, precum și jurisprudența citată).
- 28 În speță, trebuie arătat că instanța de trimitere a precizat în special că, în temeiul dreptului național al răspunderii delictuale, obligarea la daune interese ca urmare a nelegalității unei decizii a unei autorități impune ca nelegalitatea să fi fost constatată mai întâi separat printr-o decizie definitivă.
- 29 Or, în măsura în care o acțiune în despăgubire formulată de A nu ar putea fi admisă decât cu condiția ca nelegalitatea deciziei administrative, care constituie temeiul unei astfel de acțiuni, să fi fost constatată separat printr-o hotărâre judecătorească definitivă, al cărei conținut va depinde

de răspunsul la întrebarea preliminară, aceasta din urmă rămâne, în orice caz, relevantă pentru protejarea, dacă este cazul, a drepturilor lui A față de autoritatea națională care a adoptat decizia administrativă menționată.

- 30 În consecință, cererea de decizie preliminară este admisibilă.

Observație introductivă

- 31 Trebuie arătat că faptele pertinente în prezenta cauză au avut loc atunci când dreptul Uniunii continua să se aplice Regatului Unit. În consecință, articolele 45 și 49 TFUE, precum și Directiva 2005/36 sunt susceptibile să se aplice în speță.

Cu privire la întrebarea preliminară

- 32 Prin intermediul întrebării preliminare formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolele 45 și 49 TFUE trebuie interpretate în sensul că se opun ca autoritatea competentă din statul membru gazdă să acorde unei persoane, în temeiul legislației naționale, un drept de a exercita profesia de medic care să fie limitat la o perioadă de trei ani și subordonat dublei condiții, pe de o parte, ca persoana interesată să se supună în exercitarea atribuțiilor sale îndrumării și supravegherii din partea unui medic autorizat și, pe de altă parte, ca persoana interesată să absolve, în aceeași perioadă, formarea specifică în medicină generală cu o durată de trei ani, pentru a putea obține dreptul de a exercita profesia de medic în mod autonom în statul membru gazdă, ținând seama de faptul că persoana interesată, care a urmat o formare medicală de bază în statul membru de origine, este titulară a titlului de calificare vizat, în ceea ce privește Regatul Unit, la punctul 5.1.1 din anexa V la Directiva 2005/36, dar nu a certificatului prevăzut în această dispoziție, care să ateste efectuarea unui stagiu profesional de un an impus de statul membru de origine ca o condiție suplimentară a calificărilor profesionale.
- 33 În această privință, trebuie amintit că, în temeiul articolului 21 alineatul (1) din Directiva 2005/36, fiecare stat membru recunoaște calificările de medic, care permit accesul la activitățile profesionale de medic cu formare de bază, prevăzute la punctul 5.1.1 din anexa V la această directivă, și le conferă, în ceea ce privește accesul la activitățile profesionale și exercitarea acestora, același efect pe teritoriul său ca și titlurilor de calificare pe care le eliberează el însuși.
- 34 În plus, Curtea a precizat deja că, în ceea ce privește obiectivul Directivei 2005/36, reiese din articolele 1 și 4 din aceasta că obiectul esențial al recunoașterii reciproce este de a permite titularului unei calificări profesionale care îi oferă accesul la o profesie reglementată în statul său membru de origine să aibă acces în statul membru gazdă la aceeași profesie ca și cea pentru care este calificat în statul membru de origine și să o exercite în acel stat în aceleași condiții ca și resortisanții acestuia (Hotărârea din 8 iulie 2021, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, C-166/20, EU:C:2021:554, punctul 25).
- 35 Este cert că, întrucât reclamanta din litigiul principal nu dispune de certificatul (*Certificate of experience*) prevăzut la punctul 5.1.1 din anexa V la Directiva 2005/36, aceasta nu este abilitată să exercite pe deplin în Regatul Unit profesia reglementată de medic cu formare de bază și, prin urmare, nu poate beneficia de sistemul de recunoaștere automată prevăzut la articolul 21 din această directivă. Astfel, aplicarea acestui sistem presupune ca solicitantul să dispună de o

formare care îl califică în statul membru de origine pentru a exercita o asemenea profesie în statul membru de origine (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 iulie 2021, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, C-166/20, EU:C:2021:554, punctele 26 și 27).

- 36 În ceea ce privește articolul 10 din Directiva 2005/36, care definește domeniul de aplicare al sistemului general de recunoaștere a titlurilor de calificare prevăzut în capitolul I din titlul III din această directivă, acesta nu poate, în temeiul literei (b), să impună statului membru gazdă, fără să contravină obiectivului directivei menționate, astfel cum a fost amintit la punctul 34 din prezenta hotărâre, să examineze titlurile de calificare deținute de un solicitant care nu are calificările necesare exercitării profesiei de medic în statul său membru de origine (a se vedea prin analogie Hotărârea din 8 iulie 2021, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, C-166/20, EU:C:2021:554, punctul 28 și jurisprudența citată).
- 37 Rezultă totuși din jurisprudența Curții că directivele referitoare la recunoașterea reciprocă a diplomelor, printre care Directiva 2005/36, nu au drept scop și nu pot avea ca efect îngreunarea recunoașterii diplomelor, a certificatelor și a altor titluri în situațiile care nu intră în domeniul lor de reglementare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 iulie 2021, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, C-166/20, EU:C:2021:554, punctele 36 și 37).
- 38 Astfel, într-o situație care nu intră în domeniul de aplicare al Directivei 2005/36, dar care intră sub incidența articolului 45 TFUE sau a articolului 49 TFUE, autoritățile unui stat membru sesizate de un resortisant al Uniunii cu o cerere de autorizare a exercitării unei profesii la care accesul este, potrivit legislației naționale, condiționat de deținerea unei diplome sau a unei calificări profesionale ori de perioade de experiență practică sunt obligate să ia în considerare toate diplomele, certificatele și alte titluri, precum și experiența relevantă a persoanei interesate, efectuând o comparație între, pe de o parte, competențele atestate prin aceste titluri și această experiență și, pe de altă parte, cunoștințele și calificările cerute de legislația națională (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 iulie 2021, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, C-166/20, EU:C:2021:554, punctele 34 și 38).
- 39 În speță, trebuie amintit că A, despre care reiese din dosarul național că este resortisantă finlandeză, se prevalează, în Finlanda, de o diplomă universitară pe care a obținut-o într-un alt stat membru.
- 40 În această privință, Curtea a statuat că libera circulație a persoanelor nu ar fi pe deplin realizată dacă statele membre ar putea să refuze beneficiul articolelor 45 și 49 TFUE în favoarea acelor resortisanți ai lor care au făcut uz de facilitățile prevăzute de dreptul Uniunii și care au dobândit, în temeiul acestora, calificări profesionale în alt stat membru decât cel a cărui cetățenie o dețin. Această considerație se aplică și atunci când un resortisant al unui stat membru a locuit și a obținut în alt stat membru o calificare universitară de care intenționează să se prevaleze în statul membru al cărui cetățean este (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 octombrie 2015, Brouillard, C-298/14, EU:C:2015:652, punctele 27-29).
- 41 În consecință, într-o situație precum cea din litigiul principal, care nu intră în domeniul de aplicare al Directivei 2005/36, dar care intră sub incidența articolului 45 TFUE sau a articolului 49 TFUE, statul membru gazdă în cauză trebuie să își respecte obligațiile în materie de recunoaștere a calificărilor profesionale, astfel cum au fost amintite la punctul 38 din prezenta hotărâre.

- 42 Această procedură de examinare comparativă trebuie să permită autorităților statului membru gazdă să verifice în mod obiectiv că diploma străină atestă, în beneficiul titularului său, cunoștințe și calificări, dacă nu identice, cel puțin echivalente celor atestate de diploma națională. Această apreciere a echivalenței diplomei străine trebuie făcută exclusiv ținând seama de gradul cunoștințelor și al calificărilor pe care această diplomă permite să fie prezumat în beneficiul titularului, având în vedere natura și durata studiilor și a formării practice aferente (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 octombrie 2015, Brouillard, C-298/14, EU:C:2015:652, punctul 55 și jurisprudența citată).
- 43 Dacă această examinare comparativă a diplomelor conduce la constatarea că cunoștințele și calificările atestate de diploma străină corespund celor impuse de dispozițiile naționale, statul membru este obligat să admită că această diplomă îndeplinește condițiile impuse de acestea (Hotărârea din 6 octombrie 2015, Brouillard, C-298/14, EU:C:2015:652, punctul 57 și jurisprudența citată).
- 44 În schimb, în cazul în care la examinarea comparativă menționată apar diferențe substanțiale între formarea urmată de solicitant și formarea impusă în statul membru gazdă, autoritățile competente pot stabili măsuri compensatorii pentru a acoperi aceste diferențe (Hotărârea din 8 iulie 2021, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, C-166/20, EU:C:2021:554, punctul 41 și jurisprudența citată).
- 45 Cu toate acestea, măsurile adoptate în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii trebuie să fie conforme cu principiile generale ale acestui drept, în special cu principiul proporționalității. Astfel, măsurile compensatorii trebuie să se limiteze la cazurile în care acestea sunt proporționale cu scopul urmărit (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 decembrie 2010, Vandorou și alții, C-422/09, C-425/09 și C-426/09, EU:C:2010:732, punctul 65).
- 46 Înainte de a impune măsuri compensatorii menite să acopere diferențele existente între formările efectuate în statul membru de origine și cele efectuate în statul membru gazdă al unui solicitant, revine în consecință autorităților naționale competente sarcina de a aprecia valoarea cunoștințelor dobândite de un solicitant, în scopul stabilirii însușirii cunoștințelor impuse de acesta din urmă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 decembrie 2010, Vandorou și alții, C-422/09, C-425/09 și C-426/09, EU:C:2010:732, punctul 67).
- 47 Or, o legislație națională care impune în mod general și nediferențiat aceleași măsuri compensatorii tuturor titularilor unei diplome care atestă formarea medicală de bază obținută, printre altele, într-un stat membru al Uniunii în care dreptul de a exercita profesia de medic este condiționat, după obținerea diplomei menționate, de îndeplinirea unui stagiu profesional, nu pare să fie în acord nici cu cerința unei comparări efective între, pe de o parte, competențele atestate de titlul sau de titlurile persoanei interesate și, pe de altă parte, cunoștințele și calificările cerute de legislația statului membru gazdă, nici cu principiul proporționalității.
- 48 Ținând seama de ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolele 45 și 49 TFUE trebuie interpretate în sensul că se opun ca autoritatea competentă din statul membru gazdă să acorde unei persoane, în temeiul legislației naționale, un drept de a exercita profesia de medic care să fie limitat la o perioadă de trei ani și subordonat dublei condiții, pe de o parte, ca persoana interesată să se supună în exercitarea atribuțiilor sale îndrumării și supravegherii din partea unui medic autorizat și, pe de altă parte, ca persoana interesată să absolve, în aceeași perioadă, formarea specifică în medicină generală cu o durată de trei ani, pentru a putea obține dreptul de a exercita profesia de medic în mod autonom în statul

membru gazdă, ținând seama de faptul că persoana interesată, care a urmat o formare medicală de bază în statul membru de origine, este titulară a titlului de calificare vizat, în ceea ce privește Regatul Unit, la punctul 5.1.1 din anexa V la Directiva 2005/36, dar nu a certificatului prevăzut în această dispoziție, care să ateste efectuarea unui stagiu profesional de un an impus de statul membru de origine ca o condiție suplimentară a calificărilor profesionale.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 49 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șasea) declară:

Articolele 45 și 49 TFUE trebuie interpretate în sensul că se opun ca autoritatea competentă din statul membru gazdă să acorde unei persoane, în temeiul legislației naționale, un drept de a exercita profesia de medic care să fie limitat la o perioadă de trei ani și subordonat dublei condiții, pe de o parte, ca persoana interesată să se supună în exercitarea atribuțiilor sale îndrumării și supravegherii din partea unui medic autorizat și, pe de altă parte, ca persoana interesată să absolve, în aceeași perioadă, formarea specifică în medicină generală cu o durată de trei ani, pentru a putea obține dreptul de a exercita profesia de medic în mod autonom în statul membru gazdă, ținând seama de faptul că persoana interesată, care a urmat o formare medicală de bază în statul membru de origine, este titulară a titlului de calificare vizat, în ceea ce privește Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, la punctul 5.1.1 din anexa V la Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2013/55/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013, dar nu a certificatului prevăzut în această dispoziție, care să ateste efectuarea unui stagiu profesional de un an impus de statul membru de origine ca o condiție suplimentară a calificărilor profesionale.

Semnături